

DELEGERT KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2021/930

2024/EØS/28/55

av 1. mars 2021

om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 575/2013 med hensyn til tekniske reguleringsstandarder som spesifiserer arten, omfanget og varigheten av en økonomisk nedgangsperiode som omhandlet i artikkel 181 nr. 1 bokstav b) og artikkel 182 nr. 1 bokstav b) i nevnte forordning(*)

EUROPAKOMMISJONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 575/2013 av 26. juni 2013 om tilsynskrav for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak og om endring av forordning (EU) nr. 648/2012⁽¹⁾, særlig artikkel 181 nr. 3 tredje ledd og artikkel 182 nr. 4 tredje ledd, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til artikkel 181 nr. 1 bokstav b) i forordning (EU) nr. 575/2013 skal institusjonene, når de kvantifiserer de risikoparametrene som skal tilknyttes risikoklasser, benytte egne LGD-estimater som er hensiktsmessige for en økonomisk nedgangsperiode, dersom disse estimatene er mer forsiktige enn det langsiktige gjennomsnittet. På samme måte skal institusjonene i henhold til artikkel 182 nr. 1 bokstav b) i nevnte forordning benytte egne estimater for konverteringsfaktorer som er hensiktsmessige for en økonomisk nedgangsperiode, dersom disse er mer forsiktige enn det langsiktige gjennomsnittet.
- 2) Med tanke på de ulike porteføljenes særtrekk bør institusjonene pålegges å identifisere økonomiske nedgangsperioder separat for hver type eksponeringer, som definert i artikkel 142 nr. 1 punkt 2 i forordning (EU) nr. 575/2013.
- 3) Arten av en økonomisk nedgangsperiode for en gitt type eksponeringer bør angis med henvisning til det settet av økonomiske indikatorer som anses å være enten forklarende variabler for eller indikatorer for den økonomiske konjunktursyklusen som er spesifikk for den aktuelle eksponeringstypen. Settet av økonomiske indikatorer bør omfatte både makroøkonomiske og kredittrelaterte indikatorer. Dette er for å sikre at institusjonene generelt vil identifisere samme økonomiske nedgangsperiode for sammenlignbare eksponeringstyper.
- 4) Selv om nivået på faktiske LGD-verdier og faktiske konverteringsfaktorer er vesentlig høyere enn det langsiktige gjennomsnittet som følge av en økonomisk nedgangsperiode, bør forholdene som karakteriserer en økonomisk nedgangsperiode, ikke anses som likeverdige med de forholdene som anvendes ved stresstesting. Forholdene som brukes ved stresstesting, kan være mer alvorlige og potensielt bruke mer ekstreme scenarier som ikke nødvendigvis er basert på historiske observasjoner. Forordning (EU) nr. 575/2013 og de delegerede rettsaktene som utfyller den, inneholder bestemmelser om at det skal gjennomføres stresstester i tilfeller der dette er nødvendig, og bestemmelsene som gjelder egne LGD-estimater og egne estimater av konverteringsfaktorer, omfatter ikke slike krav til stresstesting. Spesifikasjonen av en økonomisk nedgangsperiode med henblikk på egne LGD-estimater og egne estimater av konverteringsfaktorer bør i stedet baseres på historisk observerte økonomiske forhold.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 204 av 10.6.2021, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 350/2021 av 10. desember 2021 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), ennå ikke kunngjort.

(1) EUT L 176 av 27.6.2013, s. 1.

- 5) Omfanget av en økonomisk nedgangsperiode bør angis med henvisning til de alvorligste verdiene i en tolv-månedersperiode som er observert over et passende historisk tidsrom for det settet av økonomiske indikatorer som kjennetegner arten av en nedgangsperiode for den aktuelle eksponeringstypen. For hver økonomiske indikator i settet bør den alvorligste verdien i en tolv-månedersperiode brukes, ettersom den skaper en balanse mellom stabilitet og identifisering av de alvorligste forholdene som er observert innenfor et passende tidsrom. Denne metoden ble valgt på grunn av det enkle med et tolv-månedersperspektiv, og også fordi et lengre gjennomsnitt potensielt kunne utvanne de negative forholdene som er observert for en økonomisk indikator. Hyppigere verdier, for eksempel kvartalsvise verdier, kan påvirkes av sesongmessige faktorer. På den annen side kan mindre hyppige verdier, for eksempel verdier som representerer gjennomsnitt over 36 måneder, skjule alvorlige forhold.
- 6) Selv for økonomiske indikatorer som rapporteres årlig, er de tolv månedene som indikatorene gjelder, ikke nødvendigvis de samme i alle tilfeller. Noen indikatorer er knyttet til kalenderår, andre til regnskapsår, skatteår osv. For å identifisere økonomiske nedgangstider bør det derfor være mulig, både når det gjelder økonomiske indikatorer som rapporteres årlig, og indikatorer som rapporteres oftere, å bruke tolv-månedersperioder som starter på et hvilket som helst tidspunkt i løpet av året.
- 7) Ettersom en eksponeringstype kan omfatte eksponeringer knyttet til forskjellige virksomheter, sektorer eller geografiske områder, kan en økonomisk nedgangsperiode for en eksponeringstype omfatte enten én eller flere atskilte «nedgangsperioder». En nedgangsperiode bør anerkjennes som et nærmere angitt tidsrom der en relevant økonomisk indikator viser sin alvorligste tolv-månedersverdi. Dersom topp- eller bunnoteringene knyttet til den alvorligste tolv-månedersverdien som er observert for to eller flere økonomiske indikatorer, nås samtidig eller kort etter hverandre, bør alle disse økonomiske indikatorene knyttes til den samme «nedgangsperioden». Grunnen til at det tillates at en økonomisk nedgangsperiode omfatter mer enn én atskilt nedgangsperiode, er behovet for å sikre at hver relevante økonomisk indikator tas i betraktning ved spesifisering av ikke-overlappende nedgangsperioder som skal analyseres i forbindelse med en LGD-estimering og en estimering av konverteringsfaktorer i en nedgangsperiode.
- 8) For å unngå overdreven kompleksitet bør det fastsettes en liste over økonomiske indikatorer som det alltid skal tas hensyn til. Med tanke på særtrekkene ved bestemte porteføljer bør institusjonene imidlertid også pålegges å ta hensyn til ytterligere økonomiske indikatorer som er forklarende variabler for eller indikatorer for den økonomiske konjunktursyklusen som er spesifikk for den aktuelle eksponeringstypen.
- 9) På grunn av porteføljenes store geografiske og sektorvise mangfold er det ikke praktisk mulig å fastsette nøyaktig hvilke datakilder som skal benyttes for hver oppførte indikator i hver jurisdiksjon i verden og innenfor hver sektor. I henhold til forordning (EU) nr. 575/2013 skal institusjoner dessuten allerede anvende pålitelige data og ha innført solide systemer for å validere estimeringen av alle risikoparametere. Institusjonene vil derfor under alle omstendigheter bli pålagt å dokumentere nøyaktigheten og påliteligheten til de datakildene de anvender for å oppnå indikatorverdier. Det er derfor ikke nødvendig å fastsette særskilte regler i denne forordningen om nøyaktig hvilke datakilder som skal benyttes.
- 10) Institusjonene bør anvende egnede pålitelige datakilder, men de bør ikke være forpliktet til å innhente data for tilgjengelige økonomiske indikatorer dersom kostnadene ved dette er uforholdsmessig store, idet det tas hensyn til typen indikator og hvor vesentlig den aktuelle eksponeringstypen er i forhold til de andre eksponeringstypene i porteføljen.
- 11) De økonomiske indikatorene skal vurderes nivåvis eller etter nivåendringer, alt etter hva som er relevant, idet det tas hensyn til hvordan den økonomiske indikatoren vanligvis rapporteres, og i hvilket omfang den kan avdekke sykliske virkninger.
- 12) En økonomisk indikator bør inngå i settet av relevante økonomiske indikatorer én gang for hver jurisdiksjon, eller et mindre geografisk område der det er relevant, som representerer en vesentlig andel av den aktuelle eksponeringstypen. Dette er for å sikre at settet av indikatorer korrekt gjenspeiler den geografiske blandingen av eksponeringer i den aktuelle eksponeringstypen. En tilsvarende regel bør gjelde for hver industrisektor som representerer en vesentlig andel av eksponeringstypen. Bare i de tilfellene der ulike jurisdiksjoner eller ulike industrisektorer har en svært lik utvikling i faktiske verdier for økonomiske indikatorer, bør institusjoner kunne gruppere disse jurisdiksjonene eller sektorene for å identifisere en økonomisk nedgangsperiode.
- 13) Det historiske tidsrommet som verdiene for en bestemt økonomisk indikator skal undersøkes for, bør angis. Det bør fastsettes et standardtidsrom på 20 år for hver økonomiske indikator. Dette er for å sikre at den historiske observasjonsperioden omfatter minst to økonomiske konjunktursykluser. Dersom disse 20 årene ikke inneholder

tilstrekkelig alvorlige verdier, bør imidlertid institusjonene pålegges å se lengre tilbake datahistorikken. Verdiene bør anses som «ikke tilstrekkelig alvorlige» dersom variabiliteten til den økonomiske indikatoren i løpet av denne 20 år lange observasjonsperioden ikke er representativ for denne indikatorens sannsynlige variabilitetsintervall i framtiden.

- 14) Av hensyn til enkelhet og sammenlignbarhet bør en nedgangsperiode ha en varighet på minst tolv måneder. For å sikre større nøyaktighet i resultatene bør dette tidsrommet betraktes som et minimum. Institusjonene bør pålegges å anvende en lengre varighet dersom den eller de alvorligste verdiene for den eller de økonomiske indikatorene som er knyttet til en nedgangsperiode, antyder en lengre nedgangsperiode. Varigheten av en nedgangsperiode bør gjenspeile negative forhold i den sykliske atferden som er spesifikk for den aktuelle eksponeringstypen, snarere enn strukturelle endringer i økonomien som fører til langsiktige virkninger på økonomiske indikatorers verdier.
- 15) Kravene til estimering av LGD-verdier og konverteringsfaktorer i forordning (EU) nr. 575/2013 pålegger institusjonene å dokumentere sine risikoklassifiseringssystemers utforming og hvordan de fungerer i praksis, herunder utformingen av prosessene for å identifisere økonomiske nedgangstider, og at de oppbevarer dokumentasjonen som viser samsvar med estimeringskravene i nevnte forordning. I henhold til forordning (EU) nr. 575/2013 skal institusjonene videre vurdere sine LGD-estimer og estimer av konverteringsfaktorer og alle inndata som er nødvendige for å gjennomføre disse estimeringene, når nye opplysninger blir tilgjengelige, og under alle omstendigheter minst én gang i året.
- 16) Bestemmelsene i denne forordningen er nær forbundet med hverandre ettersom de omhandler arten, omfanget og varigheten av en økonomisk nedgangsperiode som påvirker to ulike risikoparametere som begge benyttes ved anvendelse av IRB-metoden, nemlig egne LGD-estimer og egne estimer av konverteringsfaktorer. For å sikre at bestemmelsene som er nødvendige for å identifisere økonomiske nedgangstider i forbindelse med tapsgrad ved mislighold (LGD), og bestemmelsene som er nødvendige for å identifisere økonomiske nedgangstider i forbindelse med konverteringsfaktorer (CF), er ensartet, og at de trer i kraft samtidig, og for å sikre enkel tilgang til disse bestemmelsene er det ønskelig at de tekniske reguleringsstandardene som kreves i henhold til artikkel 181 nr. 3, og de tekniske reguleringsstandardene som kreves i henhold til artikkel 182 nr. 4 i forordning (EU) nr. 575/2013, samles i én enkelt forordning.
- 17) Med tanke på samspillet med andre unionsrettsakter som er relevante for egne LGD-estimer og egne estimer av konverteringsfaktorer, bør anvendelsesdatoen for denne forordningen utsettes til 1. januar 2021. Institusjonene skal særlig overholde den reviderte vesentlighetsterskelen fastsatt av vedkommende myndigheter i samsvar med delegert kommisjonsforordning (EU) 2018/171⁽²⁾.
- 18) Denne forordningen bygger på utkastet til tekniske reguleringsstandarder som Den europeiske banktilsynsmyndighet har framlagt for Kommissjonen.
- 19) Den europeiske banktilsynsmyndighet har holdt åpne offentlige høringer om utkastet til de tekniske reguleringsstandardene som ligger til grunn for denne forordningen, analysert de mulige tilknyttede kostnadene og fordelene i samsvar med artikkel 10 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1093/2010⁽³⁾ samt innhentet uttalelse fra interessentgruppen for bankvirksomhet opprettet i samsvar med artikkel 37 i nevnte forordning.

VEDTATT DENNE FORORDNINGEN:

Artikkel 1

Spesifisering av arten, omfanget og varigheten av en økonomisk nedgangsperiode

1. Ved anvendelse av artikkel 181 nr. 1 bokstav b) eller artikkel 182 nr. 1 bokstav b) i forordning (EU) nr. 575/2013 skal det identifiseres en økonomisk nedgangsperiode for hver eksponeringstype, som definert i artikkel 142 nr. 1 punkt 2 i nevnte forordning.

⁽²⁾ Delegert kommisjonsforordning (EU) 2018/171 av 19. oktober 2017 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 575/2013 med hensyn til tekniske reguleringsstandarder for vesentlighetsterskelen for forfalte kredittforpliktelse (EUT L 32 av 6.2.2018, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1093/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske banktilsynsmyndighet), om endring av beslutning nr. 716/2009/EF og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/78/EF (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 12).

2. Ved identifisering av en økonomisk nedgangsperiode for en gitt type eksponeringer får følgende spesifiseringsregler anvendelse:

- a) Arten av en økonomisk nedgangsperiode kjennetegnes av et sett av økonomiske indikatorer som klassifiseres som relevante for eksponeringer innenfor den aktuelle eksponeringstypen i samsvar med reglene fastsatt i artikkel 2 («det relevante indikatorsettet»).
- b) Når det gjelder omfang, angis en økonomisk nedgangsperiode ved hjelp av den mest alvorlige verdien i en tolv månedersperiode («den mest alvorlige tolv måneders verdien») som er observert for hver økonomiske indikator i det relevante indikatorsettet, over et historisk tidsrom som er fastsatt for den aktuelle økonomiske indikatoren i samsvar med artikkel 3 («det relevante tidsrommet»).
- c) En økonomisk nedgangsperiode består av én eller flere atskilte nedgangsperioder som omfatter topp- og bunnoteringene knyttet til de mest alvorlige tolv måneders verdiene for de økonomiske indikatorene i det relevante indikatorsettet, og hver av disse periodene har en varighet som er fastsatt i samsvar med artikkel 4 («varigheten av en nedgangsperiode»).

3. Ved anvendelse av nr. 2 bokstav b) kan de tolv månedersperiodene som verdiene for en økonomisk indikator gjelder for, starte på et hvilket som helst tidspunkt innenfor det relevante tidsrommet.

4. Ved anvendelse av nr. 2 bokstav c) gjelder følgende:

- a) En nedgangsperiode er en periode der en økonomisk indikator når sin alvorligste tolv månedersverdi.
- b) Dersom ulike og betydelig korrelerte økonomiske indikatorer når sine topp- eller bunnoteringer knyttet til de alvorligste tolv måneders verdiene samtidig eller kort etter hverandre, skal nedgangsperiodene der disse indikatorene når sin alvorligste tolv månedersverdi, behandles som én enkelt nedgangsperiode som omfatter de alvorligste tolv måneders verdiene for alle disse indikatorene.

Artikkel 2

Det relevante indikatorsettet

1. Følgende økonomiske indikatorer skal klassifiseres som relevante for eksponeringer innenfor en gitt type eksponeringer:

a) For alle typer eksponeringer:

- i) Bruttonasjonalprodukt (BNP).
- ii) Arbeidsledighetsprosent.
- iii) Samlede misligholdsrater fra eksterne kilder, dersom slike er tilgjengelige.
- iv) Samlede kredittap fra eksterne kilder, dersom slike er tilgjengelige.

b) I tillegg til de økonomiske indikatorene nevnt i bokstav a) gjelder følgende:

- i) For eksponeringer mot foretak eller mot små og mellomstore bedrifter i massemarkedet: sektor- eller industrispesifikke indekser.
- ii) For eksponeringer i boligeiendom mot foretak eller mot skyldnere i massemarkedet: boligpriser eller boligprisindekser.
- iii) For eksponeringer i næringseiendom mot foretak eller mot små og mellomstore bedrifter som er skyldnere i massemarkedet: priser på næringseiendom eller prisindekser for næringseiendom og leiepriser for næringseiendom eller leieprisindekser for næringseiendom.
- iv) For andre massemarkedseksponeringer enn dem som omfattes av punkt i), ii) eller iii): husholdningens samlede gjeld og disponible inntekt, i hvert tilfelle der dette er tilgjengelig.
- v) For eksponeringer mot spesialiserte foretak:
 - Når det gjelder fast eiendom: priser på fast eiendom eller prisindekser for fast eiendom, leiepriser for fast eiendom eller leieprisindekser for bolig-, nærings- eller industrieiendom, alt etter hva som er relevant.
 - Når det gjelder prosjektfinansiering: priser på de underliggende produktene som er levert.

- Når det gjelder objektfinansiering: indekser for den eller de relevante typene sikkerhet.
 - Når det gjelder varefinansiering: priser på eller prisindekser for den relevante typen vare.
- vi) For eksponeringer mot institusjoner: indekser for finansielle kreditter.
- c) I tillegg til de økonomiske indikatorene oppført i bokstav a) og b), eventuelle andre økonomiske indikatorer som er forklarende variabler for eller indikatorer for den økonomiske konjunktursyklusen som er spesifikk for eksponeringer i den aktuelle eksponeringstypen.
2. De økonomiske indikatorene som er identifisert for eksponeringer innenfor en eksponeringstype i samsvar med nr. 1, skal gjenspeile den geografiske fordelingen og eventuelt den sektorvise fordelingen av eksponeringene innenfor denne eksponeringstypen.

For dette formålet skal en økonomisk indikator inngå i det relevante indikatorsettet på følgende måte:

- a) Én gang for hver jurisdiksjon eller, der det er relevant, for hvert geografiske område i en jurisdiksjon som dekkes av en vesentlig andel av denne eksponeringstypen.
- b) Én gang for hver sektor, der det er relevant, som dekkes av en vesentlig andel av denne eksponeringstypen.

Dersom økonomiske indikatorer som skal inngå i samsvar med andre ledd, har en svært lik utvikling på tvers av ulike jurisdiksjoner eller, der det er relevant, ulike geografiske områder innenfor en jurisdiksjon eller, der det er relevant, ulike sektorer, kan det imidlertid i stedet velges en felles økonomisk indikator som gjenspeiler disse jurisdiksjonene, geografiske områdene eller sektorene sett under ett.

Artikkel 3

Fastsettelse av det relevante tidsrommet

Ved anvendelse av artikkel 1 nr. 2 bokstav b) skal det historiske tidsrommet som gjelder for en økonomisk indikator, være den 20-årsperioden som slutter på det tidspunktet da institusjonen identifiserer den økonomiske nedgangsperioden i samsvar med denne forordningen. Dersom variabiliteten til en økonomisk indikator i løpet av denne 20-årsperioden ikke er representativ for denne indikatorens sannsynlige variabilitetsintervall i framtiden, skal imidlertid det historiske tidsrommet som gjelder for denne indikatoren, være tilstrekkelig langt til å gi verdier som er representative for det sannsynlige variabilitetsintervallet.

Artikkel 4

Nedgangsperiodens varighet

Ved anvendelse av artikkel 1 nr. 2 bokstav c) skal nedgangsperiodens varighet fastsettes på følgende måte:

- a) I tilfeller som faller inn under artikkel 1 nr. 4 bokstav b), skal den enkelte nedgangsperioden være så lang at den omfatter alle topp- eller bunnoteringer knyttet til de alvorligste tolv månedersverdiene som er observert for de ulike økonomiske indikatorene som er knyttet til den samme nedgangsperioden.
- b) I alle tilfeller, uansett om de faller inn under artikkel 1 nr. 4 bokstav b) eller ikke, der de ulike tolv månedersverdiene som er observert for den eller de aktuelle økonomiske indikatorene i løpet av det relevante tidsrommet, ikke avviker vesentlig fra den alvorligste tolv månedersverdien over en bestemt, sammenhengende periode innenfor det relevante tidsrommet, skal nedgangsperioden være tilstrekkelig lang til å gjenspeile det utvidede omfanget som er observert for den eller de aktuelle økonomiske indikatorene.
- c) I alle tilfeller, uansett om de faller inn under artikkel 1 nr. 4 bokstav b) eller ikke, der den eller de økonomiske indikatorene viser topp- eller bunnoteringer som ligger nær topp- eller bunnoteringene knyttet til de alvorligste tolv månedersverdiene som er observert for den eller de aktuelle økonomiske indikatorene i det relevante tidsrommet, og disse nærliggende topp- eller bunnoteringene ikke avviker vesentlig fra den mest alvorlige tolv månedersverdien som er observert for denne eller disse indikatorene i det tidsrommet, og er knyttet til samme overordnede økonomiske forhold, skal nedgangsperioden være lang nok til å gjenspeile hele den utvidede perioden som disse nærliggende topp- eller bunnoteringene observeres i.
- d) I tilfeller som faller inn under artikkel 1 nr. 4 bokstav a), der verken bokstav b) eller bokstav c) i denne artikkelen får anvendelse, skal nedgangsperioden være den tolv månedersperioden som den alvorligste tolv månedersverdien er knyttet til.

*Artikkel 5***Ikraftredelse og anvendelse**

Denne forordningen trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordningen får anvendelse fra 1. januar 2021.

Denne forordningen er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utfærdiget i Brussel 1. mars 2021.

For Kommisjonen

Ursula VON DER LEYEN

President
